Gemeente Almelo

Raadsvergadering: 25 mei 2021
Registratienummer: R 2106574

Raadsbesluit

Onderwerp: Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid en Bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente

Samenvatting raadsvoorstel

Door het Dagelijks Bestuur Regio Twente is op 3 februari 2021 aan de colleges van burgemeester en wethouders gevraagd om in te stemmen met het in zijn geheel wijzigen van de Regeling Regio Twente in de Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid en met het oprichten van de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente. De gemeenteraad wordt gevraagd hiervoor toestemming te verlenen, inclusief de twee amenderingsvoorstellen die het Dagelijks Bestuur Regio Twente op 7 april 2021 in een brief heeft toegestuurd.

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders,

Besluit:

1. Toestemming te verlenen om de Regeling Regio Twente in zijn geheel te wijzigen in de Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid overeenkomstig de bij dit besluit gevoegde regeling (bijlage 1) en inclusief de amenderingsvoorstellen in de brief van het DB Regio Twente (bijlage 3);
2. Toestemming te verlenen om de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente op te richten overeenkomstig de bij dit besluit gevoegde regeling (bijlage 2) en inclusief de amenderingsvoorstellen in de brief van het DB Regio Twente (bijlage 3).

Gedaan in de openbare vergadering van 25 mei 2021,

de griffier, **de burgemeester,**

drs. C.M. Steenbergen **A.J. Gerritsen**

Naam: M. Heite
Datum: 13 april 2021
Team/teamonderdeel: CZ Strategie en Bestuursadvies

Voorstel aan de raad

Onderwerp	**Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid en Bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente**
Portefeuillehouder	**A.J. Gerritsen**

Samenvatting raadsvoorstel

Door het Dagelijks Bestuur Regio Twente is op 3 februari 2021 aan de colleges van burgemeester en wethouders gevraagd om in te stemmen met het in zijn geheel wijzigen van de Regeling Regio Twente in de Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid en met het oprichten van de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente. De gemeenteraad wordt gevraagd hiervoor toestemming te verlenen, inclusief de twee amenderingsvoorstellen die het Dagelijks Bestuur Regio Twente op 7 april 2021 in een brief heeft toegestuurd.

Voorgesteld raadsbesluit

1. Toestemming te verlenen om de Regeling Regio Twente in zijn geheel te wijzigen in de Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid overeenkomstig de bij dit besluit gevoegde regeling (bijlage 1) en inclusief de amenderingsvoorstellen in de brief van het DB Regio Twente (bijlage 3);
2. Toestemming te verlenen om de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente op te richten overeenkomstig de bij dit besluit gevoegde regeling (bijlage 2) en inclusief de amenderingsvoorstellen in de brief van het DB Regio Twente (bijlage 3).

Inleiding

Het Algemeen Bestuur Regio Twente heeft op 1 juli 2020 een hoofdlijnenbesluit genomen over het transitieplan Regio Twente. De huidige regeling Regio Twente wordt aangepast zodat een bundeling van gezondheidsonderdelen plaatsvindt, de recreatieve voorzieningen worden anders gepositioneerd en de zogenoemde 'coalitions of the willing' gaan terug naar de deelnemende gemeenten. Het onderdeel over de samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs op het terrein van sociaaleconomische structuurversterking is op 16 februari jl. behandeld in de gemeenteraad. Dit is gebeurd tijdens de behandeling van het raadsvoorstel *Gelegenheid tot zienswijze op mede oprichten van stichting Twente Board* (Raad - 6474). De raad heeft besloten een zienswijze kenbaar te maken met als strekking een bescheiden doch doeltreffende uitvoeringsorganisatie.

Het Algemeen Bestuur Regio Twente heeft op 27 januari 2021, in meerderheid en met een aantal opmerkingen/kanttekeningen door gemeenten, ingestemd met de conceptteksten van de Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid en de Regeling Recreatieschap Twente. Door het Dagelijks Bestuur is op 3 februari 2021 aan de colleges van burgemeester en wethouders gevraagd om in te stemmen met het in zijn geheel wijzigen van de Regeling Regio Twente in de Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid en met het oprichten van de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente. Op 7 april 2021 heeft het Dagelijks Bestuur Regio Twente een brief toegestuurd met een tweetal amenderingsvoorstellen.

De bevoegdheid tot het aangaan of wijziging van een gemeenschappelijke regeling berust bij de colleges van burgemeester en wethouders. De colleges kunnen daartoe besluiten na toestemming van de gemeenteraden.

Beoogd effect

De gemeenteraad om toestemming te vragen de Regeling Regio Twente in zijn geheel te wijzigen in de Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid en de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente op te richten.

Argumenten voor

1.1 en 2.1 Voor definitieve instemming door het college, is toestemming van de gemeenteraad nodig.
Door het Dagelijks Bestuur Regio Twente is op 3 februari 2021 aan de colleges van burgemeester en wethouders gevraagd om in te stemmen met het in zijn geheel wijzigen van de Regeling Regio Twente in de Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid en met het oprichten van de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente.

Om definitief te komen tot het wijzigen van de huidige Regeling Regio Twente in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Gezondheid en het oprichten van de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente moet het college een besluit tot instemming nemen. Maar daarvoor moet de gemeenteraad eerst toestemming verlenen. De raad kan de toestemming uitsluitend onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Omdat daar volgens het college geen sprake van is, wordt de gemeenteraad om toestemming gevraagd.

1.2 Het doel is één regeling voor de gezondheidsonderdelen.
Het doel is een openbaar lichaam te realiseren voor publieke gezondheid (GGD Twente), jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning (Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente, OZJT), en advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis Twente, VTT), inclusief de gastheerschappen voor Samen14 en Kennispunt Twente. Een daarbij passende gemeenschappelijke regeling (GR), die in werking treedt per 1 juni 2021, ligt ter besluitvorming voor. Ten opzichte van de huidige Regeling Regio Twente gaat het om de volgende wijzigingen:

- De gewijzigde regeling bevat geen bepalingen voor sociaal economische structuurversterking, belangenbehartiging en recreatieve voorzieningen.
- De taken en bevoegdheden van GGD, OZJT en VTT zijn in deze regeling ongewijzigd gebleven.
- Voor recreatieve voorzieningen is het voorstel om de ondersteunende bedrijfsvoeringstaken, om financiële redenen, te laten in de GR Gezondheid. Dit betreft niet het primaire proces.
- Het Algemeen Bestuur komt in de nieuwe situatie voort uit de bestuurscommissies voor Publieke Gezondheid en OZJT.
- De lokaal betrokken portefeuillehouders vormen het Algemeen en Dagelijks Bestuur. Voorgesteld wordt dat de voorzitter een uit haar midden aan te wijzen lid is.
- De nieuwe regeling voorziet in de functie van secretaris/directeur. Het voorstel is om de directeur publieke gezondheid (DPG) tevens te benoemen tot directeur van de organisatie.
- Het voorstel is om de naam "Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid" te gebruiken in plaats van Regeling Regio Twente.
- Er wordt niet meer uitgegaan van een rol voor het secretarissenberaad.
- De raden hebben een rol via een zienswijzeprocedure bij het werkprogramma en de evaluatie van de regeling (beiden vierjaarlijks).
- Een lid van het Algemeen Bestuur beschikt over één stem. Als het gaat om besluiten met een financieel karakter beschikt een lid van het Algemeen Bestuur over het aantal stemmen dat wordt bepaald door het aantal inwoners van zijn/haar gemeente bij aanvang van het kalenderjaar waarin de stemming plaatsvindt. Bij overige beslissingen geldt een gewone meerderheid van stemmen, welke tevens minimaal de helft van de inwoners van Twente vertegenwoordigt.
- Er is besloten dat de nieuwe organisatie van GGD, OZJT en VTT ook de gastheerschappen van Samen14 en Kennispunt Twente op zich neemt.
- Voor het instellen van commissies biedt de Wet Gemeenschappelijke Regelingen zelf een uitgebreide procedure. Voordat het Algemeen Bestuur hiertoe kan besluiten, moeten de raden in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen ter kennis van het Algemeen Bestuur te brengen.

- In de begroting en de financiële administratie, en dus de verrekening van de kosten, wordt voor zowel GGD als OZJT een onderscheid gemaakt tussen wettelijke en vrijwillige taken. De vrijwillige taken worden alleen ten laste gebracht van de deelnemers.
- Het AB stelt regels omtrent de uittreding (artikel 30).

2.2 Er wordt voorgesteld de recreatieve voorzieningen anders te positioneren.
De huidige afdeling Recreatieve Voorzieningen van Regio Twente exploiteert en beheert voor de 14 Twentse gemeenten de gezamenlijke Twentse recreatieparken Hulsbeek, Rutbeek en Lageveld. Daarnaast ontwikkelt en onderhoudt zij recreatieve routes en fietspaden in Twente. Voor positionering van de recreatieve voorzieningen wordt het volgende voorgesteld:

- Voor de (uitvoerings)werkzaamheden van recreatieve voorzieningen een lichte vorm van gemeenschappelijke regeling aan te gaan, nl. het oprichten van een bedrijfsvoeringsorganisatie.
- De ondersteunende (bedrijfsvoerings)taken niet te ontvlechten uit de huidige (gewijzigde) GR, zodat er geen frictiekosten ontstaan, de continuïteit van de dienstverlening maximaal geborgd wordt, evenals de huidige kwaliteit en eventuele kwetsbaarheid door de omvang van de organisatie wordt voorkomen.
- De inwerkingtreding van de bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) Recreatieschap Twente pas te laten plaatsvinden per 1 januari 2022. Het oprichten van de organisatie vraagt nog tijd.
- Dit betekent dat tijdelijk het doel en de taken van de GezondheidsGR zich ook uitstrekken tot recreatieve voorzieningen. De geldende bestaande besluiten blijven bestaan, totdat ze worden ingetrokken en de rechten en plichten overgaan naar de BVO Recreatieschap Twente.
- Het bestuur wordt gevormd door collegeleden.
- De bijdrage - berekend op inwoneraantal – is in de regeling vermeld.
- Het AB stelt regels omtrent de uittreding (artikel 27).

1.3 en 2.3 Met de recent voorgestelde wijzigingen door het DB Regio Twente wordt er focus en eenvoud aangebracht.
Op 1 juli 2020 heeft het AB Regio Twente besloten dat de nieuwe organisatie voor GGD, OZJT en VTT ook de gastheerschappen van Samen14 en Kennispunt Twente op zich neemt. Echter, dit betekende voor het college niet dat het uitgangspunt in de GR Gezondheid moest zijn dat gastheerschappen mogelijk blijven voor vrijwillige samenwerkingen. Of dat ondersteuning op het gebied van bedrijfsvoering mogelijk blijft, zoals voor recreatieve voorzieningen. Het uitgangspunt in het vastgestelde transitieplan is dat 'coalitions of the willing' apart georganiseerd worden.

Op donderdag 25 februari jl. heeft er overleg plaatsgevonden tussen de gemeenten Rijssen-Holten, Hellendoorn en Almelo en het Dagelijks Bestuur (DB) Regio Twente. In analogie van de statuten voor de stichting Twente Board en de bestuursovereenkomst Sociaal Economische Structuurversterking (SES) Twente, is aan het DB verzocht om de GR Gezondheid en de BVO Recreatieschap Twente op onderstaande punten aan te vullen:

a. GR Gezondheid
De mogelijkheid om de GR Gezondheid te kunnen uitbreiden met nieuwe gastheerschappen en bedrijfsvoeringsdiensten strijdt met de uitgangspunten van het vastgestelde transitieplan. Er moet voorkomen worden dat er wederom een 'spaghetti' aan overleggen en samenwerkingen ontstaat. Daarom is gevraagd artikel 4, lid 3 en 4 aan te vullen, zodanig dat hierover alleen bij unanimiteit besloten kan worden. Deze constructie is ook gekozen bij het nemen van besluiten over additionele middelen of andere onderwerpen in de bestuursovereenkomst SES Twente.

b. GR Recreatieschap Twente
Deze aanvulling, alleen nieuwe taken toevoegen na unanieme besluitvorming, is ook gevraagd voor de BVO Recreatieschap Twente. Dit in combinatie met een strakke omschrijving van het doel en de taken. Dit geeft aan de voorkant duidelijkheid, zoals ook is toegepast in de statuten voor de stichting Twente Board.

Het strategische beleid en de economische ontwikkeling van recreatie en toerisme is een taak van de Twente Board en dient ter voorbereiding daarop dan ook besproken te worden in het bestuurlijk overleg SES (in plaats van in de bestuursvergaderingen van de BVO). Het bestuurlijk overleg SES is

immers bedoeld ter voorbereiding, afstemming en terugkoppeling van de inbreng van de overheid in de Twente Board. Er dient onderscheid te zijn tussen beheer van de parken en routes enerzijds en het strategische beleid Vrijetijdseconomie anderzijds.

De regeling Recreatieschap Twente moet in werking treden op 1 januari 2022 en wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. Evaluatie is pas voorzien in 2026. Het verzoek is om - analoog aan de afspraken rond de Twente Board - de werking en de financiële bijdrage aan deze regeling reeds eerder in 2024 te evalueren.

c. Twenteraad
Het AB Regio Twente heeft het standpunt ingenomen dat de Twenteraad, vergelijkbaar met andere niet-verplichte vormen van regionale samenwerking, door gemeenten zelf moet worden georganiseerd. Tot nu toe was er nog geen gastgemeente om de Twenteraad te faciliteren. Echter, nu de gemeente Rijssen-Holten zich heeft aangeboden als kandidaat voor het gastheerschap is het niet meer nodig de Twenteraad te positioneren onder de GR Gezondheid.

Door op bovenstaande punten de GR Gezondheid en de BVO Recreatieschap Twente aan te vullen, zijn naar de mening van het college de uitgangspunten van het vastgestelde transitieplan consistenter toegepast en wordt er meer focus en eenvoud aangebracht. Deze wijzigingen zijn door het DB Regio Twente geagendeerd voor de vergaderingen van het AB op 19 maart 2021 en 7 april 2021. Na de laatste vergadering heeft het DB een brief aan de colleges gestuurd (bijlage 3). Er wordt voorgesteld unanimiteit in de besluitvorming op te nemen in artikel 4, lid 3 en 4 GR Gezondheid en in artikel 5 BVO Recreatieschap Twente. In de vergadering van 19 maart 2021 heeft het AB ingestemd om het strategisch beleid Vrijetijdseconomie voor te bereiden in het bestuurlijk overleg SES. Daarnaast is er ingestemd om het bestuur van het Recreatieschap Twente te vragen al in 2024 met de evaluatie te starten, zodat tijdig de werking en financiering van de organisatie kan worden bezien. De facilitering van de Twenteraad door de gemeente Rijssen-Holten wordt meegenomen als een uit te werken optie, samen met het presidium van de Twenteraad. Het standpunt van het college is dat nu de gemeente Rijssen-Holten kandidaat is voor het gastheerschap het niet meer nodig is de Twenteraad te positioneren onder de GR Gezondheid. Het college heeft aangeboden dat eventueel Almelo het gastheerschap ook wil oppakken. Het DB Regio Twente heeft de intentie uitgesproken om voor 1 januari 2022 een andere plek te hebben gevonden voor de Twenteraad.

Kanttekeningen

1.1 en 2.1 Unanieme besluitvorming is vereist.
Voor een voorspoedige besluitvorming is het van belang dat het besluit letterlijk en in zijn geheel wordt overgenomen. Unanieme besluitvorming is vereist, omdat anders de Regeling Regio Twente niet gewijzigd en de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente niet opgericht kunnen worden.

1.2 De wettelijke en vrijwillige taken moeten strikt gescheiden blijven.
Zoals meerdere keren aangegeven, moet er naar de mening van het college sprake zijn van een strikte scheiding tussen wettelijke en vrijwillige taken. In de toelichting op de GR Gezondheid is dit nu in de inleiding onder punt e omschreven. Door het DB Regio Twente is aangegeven dat Samen14 en OZJT duidelijk administratief worden gescheiden, zodat steeds transparant is wanneer het om OZJT gaat en wanneer het om Samen14 gaat. De herkenbaarheid van de drie onderdelen GGD, OZJT en VTT worden gewaarborgd door intern gebruik te maken van afzonderlijke begrotingsonderdelen, door afzonderlijke portefeuillehouders in het Dagelijks Bestuur en extern door de bestaande merknamen te blijven hanteren. Ook heeft het college meermaals aangegeven dat VTT organisatorisch op orde moet zijn bij de start van de nieuwe situatie. Tijdens de implementatie zal het college aandacht blijven vragen voor beide punten.

2.2 Het voorstel om een zelfstandige GR Recreatieschap op te richten, is niet de meest logische.
Ondanks dat het voorstel om voor recreatieve voorzieningen een zelfstandige GR op te richten, en de bedrijfsvoeringstaken niet uit de huidige (gewijzigde) GR te ontvlechten, naar de mening van het

college niet de meest logische is, kan het college instemmen door de recent door het DB Regio Twente voorgestelde wijzigingen. Door alleen nieuwe taken toe te voegen na unanieme besluitvorming en het strategisch beleid voor te bereiden in het bestuurlijk overleg SES, zijn de uitgangspunten van het vastgestelde transitieplan consistenter toegepast en is er meer focus en eenvoud aangebracht. De focus van het Recreatieschap Twente richt zich nu op het beheer van de parken en routes. Tijdens de implementatie zal het college ook bij deze regeling aandacht blijven vragen voor het gebruiken van afzonderlijke begrotingsonderdelen voor het budget voor recreatieve voorzieningen en het budget voor subsidiering van toeristische marketing en promotie.

Kosten, opbrengsten en dekking

De begrotingen voor de GR Gezondheid en de BVR Recreatieschap Twente worden gebaseerd op de bestaande exploitaties en bijdragen van gemeenten t/m 2021. Na de transitie Regio Twente wordt op dit moment een besparing verwacht op de totale gemeentelijke bijdragen van € 210.000. Wel dient er een oplossing gevonden te worden voor de achterblijvende algemene overheadkosten. Binnen de taakstelling van resterende overheadkosten zijn er mogelijkheden om de frictiekosten van de transitie terug te brengen tot € 198.000. Beoogd is dat het AB Regio Twente op 12 mei dan wel 10 juni 2021 spreekt over de wijze van organiseren van de activiteiten die nu nog resteren binnen de transitie en het integrale financiële overzicht.

Vervolg

Het Dagelijks Bestuur Regio Twente heeft gevraagd om haar te informeren over de besluitvorming om de Regeling Regio Twente te wijzigen in de Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid en de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente op te richten. Dit zal gebeuren nadat de raadsbehandeling hierover heeft plaatsgevonden.

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid en Regeling Recreatieschap Twente d.d. 3 februari 2021 (E-mail – 36381)
- Bijlage 1 Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid (E-mail – 36382)
- Bijlage 2 Bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente (E-mail – 36383)
- Bijlage 3 Brief DB Regio Twente Amenderingsvoorstellen GR Gezondheid en BVO Recreatieschap Twente d.d. 7 april 2021 (E-mail – 36722), incl. bestuurlijke beschouwing (E-mail – 36723)

Burgemeester en Wethouders van Almelo, _____

de secretaris,	**de burgemeester,**
F.W. van Ardenne	A.J. Gerritsen
